

สรุปแนวทางการออกแบบและบริหารจัดการศูนย์การกีฬา

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการออกแบบและบริหารจัดการศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานคร: กรณีศึกษาสำหรับการออกแบบศูนย์การกีฬาในพื้นที่เว้นว่างการก่อสร้างบริเวณโรงงานยาสูบ เพื่อมุ่งหาความแตกต่างของวิธีมีให้บริการของขนาดของศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานคร และหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากร กับองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมกีฬา เนื่องจากปัญหาของกรุงเทพมหานครที่ไม่สามารถหาที่ดินในการก่อสร้างศูนย์การกีฬาได้ ส่งผลให้เมื่อมีพื้นที่ จึงจำเป็นต้องสร้างศูนย์การกีฬาโดยไม่ได้มีการวางแผน ดังนั้นการศึกษารัศมีให้บริการของศูนย์การกีฬา จึงเป็นกระบวนการในการหาลักษณะประชากรเพื่อนำไปสู่การออกแบบศูนย์การกีฬาให้สอดคล้องกับความต้องการของประชากรในพื้นที่ ที่กรุงเทพมหานครสามารถจัดหามาได้ หรือสามารถปรับปรุงแก้ไขศูนย์การกีฬาที่มีอยู่ให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชากรในรัศมีให้บริการที่ศูนย์การกีฬาให้บริการไปถึงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงทำการสรุปแนวทางในการออกแบบและบริหารจัดการศูนย์การกีฬา สามารถจำแนกได้ดังนี้

- 5.1 สรุปผลการจัดกลุ่มศูนย์การกีฬาตามขนาดศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานคร
- 5.2 สรุปผลรัศมีให้บริการของศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานคร
- 5.3 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานครกับองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม
 - 5.3.1 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรกับแนวคิดในการออกแบบ
 - 5.3.2 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรกับพื้นที่ใช้สอยอาคาร
- 5.4 สรุปความเหมาะสมของการสัญจรภายในศูนย์การกีฬา
 - 5.4.1 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรกับวิธีการเข้าถึง
 - 5.4.1 สรุปความเหมาะสมของการสัญจรภายในศูนย์การกีฬา
- 5.5 สรุปผลความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศูนย์การกีฬา
- 5.6 สรุปแนวทางการออกแบบศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานคร
- 5.7 สรุปแนวทางการบริหารจัดการศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานคร

5.1 สรุปผลการจัดกลุ่มศูนย์การกีฬาตามขนาดศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานคร

จากการพิจารณาข้อมูลทุติยภูมิเรื่องลักษณะทางกายภาพและการบริหารจัดการของศูนย์การกีฬาทั้ง 40 ศูนย์ ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยพบว่าศูนย์การกีฬามีลักษณะที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงทำการจัดกลุ่มโดยใช้ปัจจัย คือ ขนาดพื้นที่ จำนวนผู้ใช้บริการต่อพื้นที่ ความหนาแน่นของประชากรในบริเวณศูนย์การกีฬา และจำนวนกิจกรรมภายใน ศูนย์การกีฬา โดยใช้สถิติ Cluster Analysis แบ่งกลุ่มศูนย์การกีฬาออกเป็น 3 ขนาด ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยในแต่ละขนาดนั้นประกอบด้วยศูนย์การกีฬาดังนี้

ตารางที่ 5.1

กลุ่มศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานคร

กลุ่มศูนย์การกีฬา	ศูนย์การกีฬา
ขนาดใหญ่	ศูนย์เยาวชนกรุงเทพ(ไทย-ญี่ปุ่น) ศูนย์กีฬารามอินทรา และศูนย์กีฬาเฉลิมพระเกียรติบางมด
ขนาดกลาง	ศูนย์กีฬาเฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา ศูนย์กีฬาอเนกฯ ศูนย์เยาวชนเกียตกาย ศูนย์กีฬาบางบอน ศูนย์กีฬาชิรเบญจทัศ และศูนย์กีฬาพระราม 9
ขนาดเล็ก	ศูนย์กีฬาประชานิเวศ ศูนย์เยาวชนพระราม 8 ศูนย์เยาวชนคลองเตย ศูนย์เยาวชนลุมพินี ศูนย์กีฬามิตรไมตรี ศูนย์เยาวชนบางขุนเทียน ศูนย์เยาวชนวัดม่วง ศูนย์เยาวชนคลองกุ่ม ศูนย์เยาวชนบางนา ศูนย์เยาวชนบ่อนไก่ ศูนย์เยาวชนทุ่งครุ ศูนย์เยาวชนลาดกระบัง ศูนย์เยาวชนมีนบุรี ศูนย์เยาวชนชัยพฤษมาลา ศูนย์เยาวชนปทุมวัน ศูนย์เยาวชนเวฬุราชิน ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย ศูนย์เยาวชนบางเขน ศูนย์เยาวชนโรตารี ธนบุรี ศูนย์เยาวชนวัดจักรวรรเจ้ากรุงธนบุรี ศูนย์เยาวชนอัมพวา ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง ศูนย์เยาวชนเตชะวณิช ศูนย์เยาวชนเทเวศร์ ศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ ศูนย์เยาวชนวัดมหาธาตุ ศูนย์เยาวชนจอมทอง ศูนย์เยาวชนวัดโสมนัส และ ศูนย์เยาวชนวัดหัวลำโพง

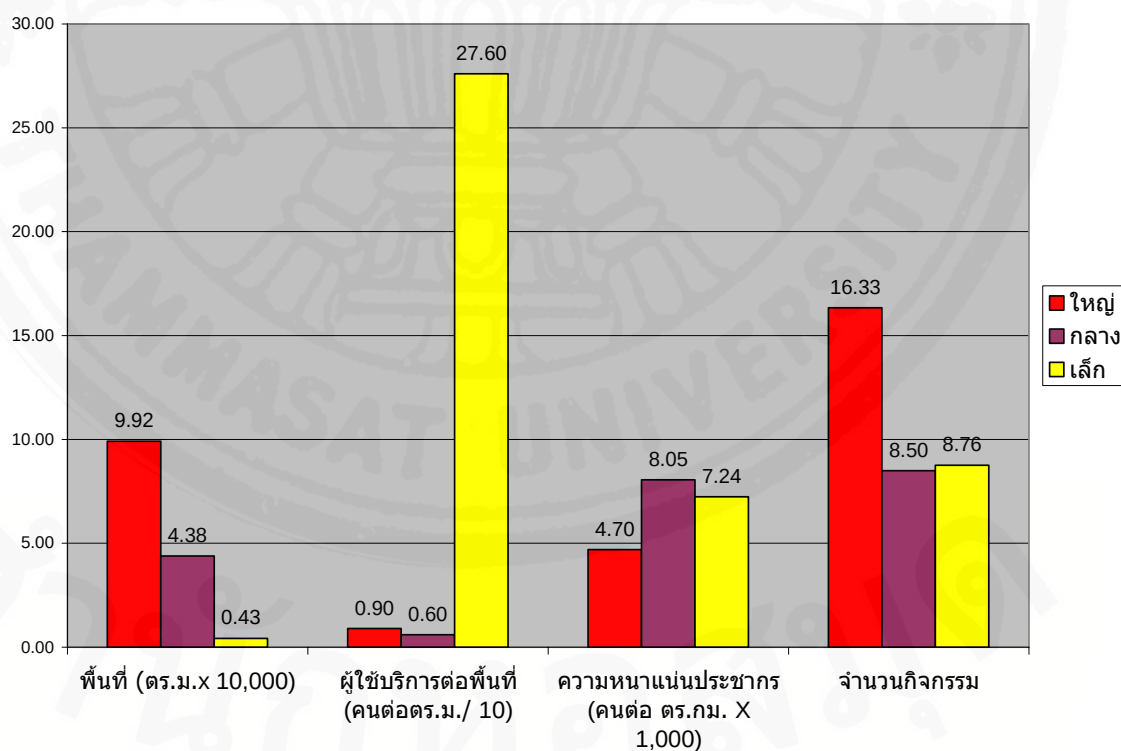
จากข้อมูลดังกล่าวพบว่า กรุงเทพมหานครนั้นมีศูนย์การกีฬาขนาดเล็กอยู่เป็นจำนวนมากและมีความหนาแน่นของผู้ใช้บริการต่อพื้นที่มาก เนื่องการวางผังเมืองที่ไม่ได้คิดในเรื่องสาธารณประโยชน์ไว้เป็นอย่างดี ปัญหาเหล่านี้ เกิดขึ้นจากปัญหาการจัดหาที่ดิน เพราะไม่มีงบประมาณในการลงทุนซื้อที่ดินจากเอกชน ทำให้ศูนย์การกีฬาส่วนใหญ่เกิดจากการก่อสร้างอาคารพักอาศัยของการเคหะที่จำเป็นต้องมีพื้นที่ของศูนย์การกีฬาอย่างเสียมิได้ รวมถึงการได้มาของที่ดินหรือสถานที่ในการก่อสร้างที่ไม่สามารถวางแผน ต้องรอคอยพื้นที่เหลือใช้ของหน่วยงาน

ราชการอื่น ๆ หรือแม้กระทั่งการ บริจาคพื้นที่จากเอกชน ถึงแม้ว่ากรุงเทพมหานครมีนโยบายที่จะ สร้างศูนย์การกีฬาประจำแต่ละเขต แต่การได้มาซึ่งที่ตั้งของศูนย์การกีฬาขึ้นอยู่กับสำนักงานเขต ของแต่ละเขตเป็นคนจัดหา ไม่ได้เชื้ออำนาจต่อการใช้งาน และแบบมาตรฐานนั้นไม่ได้คำนึงถึง ลักษณะของผู้ใช้บริการโดยที่ในแต่ละพื้นที่ซึ่งมีความแตกต่างกัน

เมื่อวิเคราะห์เหตุผลเหล่านี้ การออกแบบศูนย์การกีฬาควรที่จะมีแนวทางการออกแบบ โดยรวมของกรุงเทพมหานครไว้ เมื่อกรุงเทพมหานครได้รับการบริจาคพื้นที่จากหน่วยงานใด หน่วยงานหนึ่ง ให้ดูขนาดของพื้นที่ แล้วนำมาวิเคราะห์หาลักษณะประชากร โดยดูจากรัศมี ให้บริการของขนาดของศูนย์กีฬา มิใช่ใช้แบบมาตรฐานแบบเดียวทั้งหมดทั่วกรุงเทพมหานครอย่าง ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อที่จะสามารถกำหนดองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมของศูนย์การกีฬาได้ อย่างถูกต้องและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ

ภาพที่ 5.1

แผนภูมิแสดงความแตกต่างปัจจัยในการจัดกลุ่มศูนย์การกีฬา

5.2 สรุปผลรัศมีให้บริการของศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานคร

การศึกษารัศมีให้บริการนั้น เพื่อทราบถึงลักษณะประชากรภายในพื้นที่ที่ศูนย์การกีฬาสามารถให้บริการได้ โดยศูนย์การกีฬาที่มีขนาดกิจกรรมกีฬา หรือลักษณะทางกายภาพที่ใหญ่กว่าสามารถดึงดูดให้ผู้ให้บริการเข้ามาใช้บริการได้มากกว่า และให้บริการครอบคลุมพื้นที่ไปได้มากกว่าเช่นกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการศึกษาในเรื่องดังกล่าวโดยหาขนาดของรัศมีให้บริการของแต่ละกลุ่มศูนย์การกีฬาที่แบ่งไว้ขั้นต้น โดยการศึกษาด้วยวิธีใช้แบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างศูนย์การกีฬา 3 ศูนย์ในแต่ละกลุ่มศูนย์การกีฬา ได้แก่ ศูนย์การกีฬาขนาดใหญ่ คือ ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ศูนย์การกีฬานขนาดกลางคือศูนย์กีฬาวชิรเบญจทัศ และศูนย์การกีฬาขนาดเล็กศูนย์เยาวชนลุมพินี พบว่า ร้อยละ 70 ของทั้งหมด เดินทางมาจากบ้าน และศูนย์การกีฬาทั้ง 3 ขนาดมีรัศมีให้บริการที่ไม่แตกต่างกันคือ ประมาณ 4 กิโลเมตร ซึ่งขัดแย้งกับแนวคิดของ Veal (1994) ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาซ้ำอีกครั้ง จากการศึกษาข้อมูลที่อยู่ของสมาชิกศูนย์การกีฬาทั้ง 3 ศูนย์ แล้ววิเคราะห์หารัศมีให้บริการของศูนย์การกีฬาทั้ง 3 ศูนย์ พบว่าสอดคล้องกับผลการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามคือ รัศมีให้บริการมีระยะ ประมาณ 4.5 ถึง 6.5 กิโลเมตร

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาขั้นต้น ที่ขัดแย้งกับแนวคิดของ Veal (1994) น่าจะเกิดจากกลุ่มตัวอย่างที่เข้าไปศึกษานั้นเป็นศูนย์การกีฬาที่มีชื่อเสียง และเป็นศูนย์การกีฬาที่มีผู้คนเข้าไปใช้บริการเป็นจำนวนมาก หรืออาจเป็นเพราะบริบทของศูนย์การกีฬาในกลุ่มตัวอย่างที่ 2 ใน 3 เป็นศูนย์การกีฬาที่ตั้งอยู่ในสวนสาธารณะระดับเมือง ทำให้รัศมีการใช้บริการจะมากกว่าศูนย์การกีฬาโดยปกติที่ตั้งอยู่ด้วยตนเอง (stand alone) และผลการศึกษาอาจเป็นได้ว่าการออกแบบศูนย์การกีฬานั้นขนาดไม่ได้เป็นสิ่งสำคัญที่จะประสบความสำเร็จในการออกแบบ แต่บริบทและการเข้าถึงของพื้นที่เป็นสิ่งสำคัญมากกว่าสิ่งอื่น ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์เหตุผลที่ทำให้รัศมีให้บริการมีระยะทางที่เท่ากัน ใน บทที่ 6 ต่อไป

5.3 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานครกับองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม

จากการพิจารณา รายละเอียดองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมศูนย์การกีฬาจากแนวคิดทฤษฎี กรณีศึกษา และการศึกษาดูด้วยการวิเคราะห์ทางสถิติ ผู้วิจัยพบว่า ลักษณะผู้ให้บริการมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมของศูนย์กีฬาผู้วิจัยแบ่งองค์ประกอบ

ทางสถาปัตยกรรม ออกเป็น 2 ส่วน คือ แนวคิดการออกแบบ (concept) พื้นที่ใช้สอย (function) แต่ละส่วนสามารถสรุปได้ดังนี้

5.3.1 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรกับแนวคิดในการออกแบบ

จากแนวคิดและกรณีศึกษา สามารถแบ่งแนวคิดการออกแบบศูนย์การกีฬาออกมาเป็นรูปแบบกายภาพได้ 2 ส่วนคือ ภาพลักษณ์ภายนอก และบรรยากาศที่เกิดขึ้นภายในศูนย์กีฬา

1. ภาพลักษณ์ภายนอก เนื่องจากการออกแบบศูนย์การกีฬาของกรณีศึกษานั้นมีการผสมผสานภาพลักษณ์ที่จะสื่อออกมาให้ผู้บริการสามารถรับรู้ได้หลายแบบ ผู้วิจัยจึงทำการเลือกเฉพาะภาพลักษณ์ที่เด่นชัดในแต่ละกรณีศึกษาออกมา โดยแบ่งภาพลักษณ์ได้ 4 ภาพลักษณ์ คือ ภาพลักษณ์ที่ดูทันสมัย ภาพลักษณ์ที่ดูมีเอกลักษณ์พื้นถิ่น ภาพลักษณ์ที่ดูกลมกลืนกับธรรมชาติ และภาพลักษณ์ที่ดูกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม

1) ภาพลักษณ์ที่ดูทันสมัย เป็นสถาปัตยกรรมที่สื่อภาพลักษณ์ ออกมาโดยการใช้เทคโนโลยีและวัสดุสมัยใหม่ รูปร่างโฉบเฉี่ยว แตกต่างจากอาคารโดยรอบ

2) ภาพลักษณ์ที่ดูมีเอกลักษณ์พื้นถิ่น เป็นสถาปัตยกรรมที่สื่อภาพลักษณ์ ออกมาโดยการใช้วัสดุ รูปทรง หรือ องค์ประกอบที่แสดงถึง ความเป็นพื้นถิ่นนั้น ที่เอกลักษณ์เฉพาะตัว

3) ภาพลักษณ์ที่ดูกลมกลืนกับธรรมชาติ เป็นสถาปัตยกรรมที่สื่อภาพลักษณ์ ออกมาโดยการ ทำให้อาคารรู้สึกเป็นส่วนเดียวกับธรรมชาติ และสอดคล้องกับบริบททางภูมิสถาปัตยกรรม

4) ภาพลักษณ์ที่ดูกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม เป็นสถาปัตยกรรมที่สื่อภาพลักษณ์ ออกมาโดยใช้วัสดุ รูปทรง หรือองค์ประกอบที่ใกล้เคียงกับบริบทเดิมของพื้นที่อาคาร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ พบว่าโดยรวมนั้นผู้ใช้บริการศูนย์การกีฬา ต้องการให้ศูนย์การกีฬามีภาพลักษณ์ที่กลมกลืนกับธรรมชาติมากที่สุด และเมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์ของศูนย์การกีฬากับลักษณะผู้ใช้บริการ ด้วยสถิติ Chi-square ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ภายนอกที่ค่า p-value เท่ากับ 15.48 กล่าวคือ เพศชายต้องการให้ศูนย์การกีฬามีความเป็นทันสมัย ส่วนเพศหญิงต้องการให้มีความกลมกลืนกับธรรมชาติ เพราะฉะนั้นความต้องการภาพลักษณ์ภายนอกของศูนย์การกีฬามีความแตกต่างกันในแต่ละเพศ ซึ่งขัดแย้งกับแนวคิดของ Bale (2003) ที่กล่าวไว้ว่าศูนย์การกีฬานั้น จะมีแนวคิดเรื่อง ความรักในสถานที่ (topophilia) ดังนั้นภาพลักษณ์ของศูนย์การกีฬานั้นควรที่จะเป็นภาพลักษณ์ที่ดูมีเอกลักษณ์พื้นถิ่น หรือภาพลักษณ์ที่ดูกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ซึ่งอาจเป็น

เพราะว่ากรุงเทพมหานครนั้นขาดพื้นที่ที่เป็นธรรมชาติเป็นอย่างมากดัง การสำรวจของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2540) พบว่ามีสวนสาธารณะคิดเป็นร้อยละ 0.54 ของพื้นที่ กรุงเทพมหานคร ทำให้ ภาพลักษณ์ที่กลมกลืนกับธรรมชาติจึงเป็นภาพลักษณ์ที่มีความต้องการมากที่สุด รวมไปถึงสังคมแบบทุนนิยมที่พยายามสร้างภาพลักษณ์ความเป็นโลกาภิวัตน์ (globalization) และสภาพภาพลักษณ์แบบฉาบฉวย ทำให้ผู้ใช้บริการศูนย์การกีฬายึดติดกับความทันสมัยและต้องการให้ศูนย์การกีฬาทตอบสนองความต้องการที่สอดคล้องกับสภาพสังคม

เมื่อพิจารณาในประเด็นดังกล่าว สรุปได้ว่าศูนย์การกีฬานั้นควรที่จะมีภาพลักษณ์ที่กลมกลืนกับธรรมชาติและทันสมัยไปควบคู่กัน โดยพยายามเสริมเอกลักษณ์บางอย่างที่เป็นพื้นถิ่นเข้าไปเพื่อให้เกิดความรักในสถานที่แต่ต้องขึ้นอยู่กับบริบทของพื้นที่ ที่ศูนย์การกีฬาดังอยู่ที่มีเนื้อหาที่จะนำมาใส่ให้เกิดภาพลักษณ์ภายในศูนย์การกีฬา

2. บรรยากาศที่เกิดขึ้นภายในศูนย์การกีฬา เนื่องจากการออกแบบศูนย์การกีฬาของกรณีศึกษานั้นมีการผสมผสานบรรยากาศภายในศูนย์การกีฬาหลายรูปแบบดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการเลือกเฉพาะที่เด่นชัด และบรรยากาศที่ได้จากแนวคิดความรักในสถานที่ (Topophilia) ที่สามารถสะท้อนออกมาเป็นเชิงกายภาพ จากกาพิจารณาดังกล่าวสามารถแบ่งบรรยากาศ ออกมาได้เป็น 5 บรรยากาศ ได้แก่ บรรยากาศที่ดูกว้างใหญ่ บรรยากาศที่ดูเปิดโล่ง บรรยากาศที่ดูสว่าง บรรยากาศที่มีคนพลุกพล่าน และบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ correlation เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศกับลักษณะประชากรได้แก่ เพศ อายุ และรายได้ พบว่า ลักษณะประชากรมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สามารถสรุปเป็นตาราง 5.2 ได้ดังนี้

ตารางที่ 5.2

สรุปความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศภายในศูนย์การกีฬากับลักษณะประชากร

ลำดับ	บรรยากาศภายในศูนย์การกีฬา	เพศ		อายุ		รายได้	
		ชาย	หญิง	อายุมาก	อายุน้อย	รายได้มาก	รายได้น้อย
1	บรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2	บรรยากาศที่ดูสว่าง		✓			✓	
3	บรรยากาศที่ดูเปิดโล่ง			✓		✓	
4	บรรยากาศที่ดูกว้างใหญ่					✓	
5	บรรยากาศที่มีผู้คนเข้ามาใช้บริการ						✓

เมื่อพิจารณาจากข้อสรุปดังกล่าวพบว่า ทุกเพศทุกวัยนั้นต้องการให้ศูนย์การกีฬาที่มีบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาในเรื่องภาพลักษณ์ที่ลักษณะผู้ใช้บริการต้องการให้ศูนย์การกีฬาที่มีภาพลักษณ์ที่กลมกลืนกับธรรมชาติ และผลการศึกษาของ Abbott-Chapman; Robertson (2001) วัยรุ่นนั้นต้องการบรรยากาศที่กลมกลืนกับธรรมชาติ ส่วนบรรยากาศที่ดูสว่างนั้น เพศหญิงมีความต้องการบรรยากาศที่ดูสว่างมากกว่าเพศชาย เนื่องมาจากความต้องการให้ศูนย์การกีฬาที่มีความปลอดภัยต่อร่างกายและทรัพย์สิน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Veal (1994) เพศหญิงนั้นต้องการความปลอดภัยต่อร่างกายและทรัพย์สิน ภายในศูนย์การกีฬา และรายได้นั้นพบว่า ผู้มีรายได้น้อยต้องการบรรยากาศที่มีผู้คนเข้ามาใช้บริการ เนื่องจากความต้องการพื้นที่ความเป็นส่วนตัวของคนรายได้น้อยนั้นมีความต้องการน้อยกว่าผู้ที่มีรายได้มาก

5.3.2 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรกับพื้นที่ใช้สอยอาคาร

พื้นที่ใช้สอยในอาคารสามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วนคือ พื้นที่เล่นกีฬา และพื้นที่สำหรับกิจกรรมเสริม Tangen (2004) กล่าวไว้ว่า พื้นที่เล่นกีฬานั้นสามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ เครื่องหมาย (marking) และอุปกรณ์ (equipment) ส่วนพื้นที่สำหรับกิจกรรมเสริม คือ ส่วนปกป้อง (shelter) เมื่อนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับลักษณะประชากรพบว่า

1. พื้นที่เล่นกีฬา เกิดขึ้นเมื่อมนุษย์ให้ความหมายกับขอบเขตหรือพื้นที่ ด้วยการใช้เครื่องหมาย (marking) เป็นตัวกำหนด เช่น กีฬาฟุตบอลเมื่อนักกีฬาเตะลูกฟุตบอลผ่านเส้นข้างสนาม เกมจะหยุดแล้วอีกฝ่ายหนึ่งได้ส่งลูกฟุตบอลเข้ามา และใช้อุปกรณ์ (equipment) เป็นเครื่องมือในการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเล่นกีฬา ดังนั้นพื้นที่ที่เล่นกีฬาแต่ละส่วนจึงสามารถซ้อนทับกับหลากหลายกิจกรรมกีฬาได้ โดยขึ้นอยู่กับขนาดและกฎกติกาของแต่ละกิจกรรมกีฬา ดังนั้นผู้วิจัยจึงแบ่งพื้นที่เล่นกีฬาออกเป็น 8 แบบ ได้แก่ สระว่ายน้ำ สนามกีฬากลางแจ้งขนาดใหญ่ สนามกีฬากลางแจ้งขนาดเล็ก สนามกีฬาในร่ม กีฬาประเภททีม สนามกีฬาในร่ม กีฬาประเภทเดี่ยว สนามกีฬาในร่ม กีฬาที่ใช้อุปกรณ์ และสนามกีฬาในร่มกีฬาประเภทศิลปะป้องกันตัว แยกตามชนิดกีฬาดังตารางที่ 2.14 จากการใช้ข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้สถิติ Chi-square พบว่าสนามกีฬาในร่ม กีฬาประเภททีม นั้น มีความต้องการมากที่สุด รองลงมาคือ สนามกีฬาที่ใช้พื้นที่ไม่แน่นอน สนามกีฬากลางแจ้งขนาดเล็ก สนามกีฬาในร่มที่ต้องใช้อุปกรณ์ตามลำดับ และพบว่าลักษณะผู้ใช้บริการนั้นมีความสัมพันธ์ต่อพื้นที่เล่นกีฬา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 เป็นไปตามแนวคิดของ Veal (1994) และ มีลาบ มัฏฐภาพร (2549) ที่กล่าวว่า เพศ อายุ หรือ

รายได้นั้นมีผลต่อลักษณะของพื้นที่เล่นกีฬา สามารถสรุปเป็นตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่เล่นกีฬากับลักษณะผู้ใช้บริการได้ดังนี้

ตารางที่ 5.3
สรุปความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่เล่นกีฬากับลักษณะผู้ใช้บริการ

ลำดับ	พื้นที่เล่นกีฬา	ลักษณะผู้ใช้บริการ						
		เพศ		อายุ			รายได้	
		ชาย	หญิง	ต่ำกว่า 18 ปี	19 -30 ปี	สูงกว่า 31 ปี	น้อยกว่า 10,000 บาท	มากกว่า 10,000 บาท
1	สนามกีฬาในร่ม กีฬาประเภททีม				✓			
2	สนามกีฬาที่ใช้พื้นที่ไม่แน่นอน		✓					
3	สนามกีฬากลางแจ้งขนาดเล็ก		✓					✓
4	สนามกีฬาในร่ม กีฬาที่ใช้อุปกรณ์					✓		✓
5	สนามกีฬาในร่ม กีฬาประเภทเดี่ยว		✓			✓		✓
6	สระว่ายน้ำ		✓		✓			✓
7	สนามกีฬากลางแจ้งขนาดใหญ่	✓		✓			✓	
8	สนามกีฬาในร่ม กีฬาประเภทศิลปะป้องกันตัว							

จากการศึกษาประเด็นดังกล่าวสรุปได้ว่า พื้นที่เล่นกีฬาของศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานคร ผู้ใช้บริการมีความต้องการที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้ใช้บริการในแต่ละพื้นที่ และวัตถุประสงค์ของแต่ละศูนย์การกีฬา

2. พื้นที่สำหรับกิจกรรมเสริม คือ พื้นที่ที่อยู่โดยรอบพื้นที่เล่นกีฬามีหน้าที่สำหรับ แบ่งสภาพแวดล้อมกับพื้นที่เล่นกีฬา และสนับสนุนกิจกรรมกีฬา ผู้เล่นกีฬาหรือส่งเสริมให้ผู้ใช้บริการเข้ามาใช้ศูนย์การกีฬามากขึ้น สามารถแบ่งพื้นที่สำหรับกิจกรรมเสริมโดยสำหรับส่งเสริมให้ผู้เข้ามาใช้งานมากขึ้นได้ 4 กลุ่มคือ งานอดิเรก กิจกรรมทางสังคม กิจกรรมเพื่อความบันเทิงคลายเครียด และกิจกรรมที่ค้นคว้าเรียนรู้ สามารถดูรายละเอียดแต่ละกิจกรรมได้ที่ตารางที่ 2.15

จากการใช้ข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้สถิติ chi - square พบว่ากิจกรรมเพื่อความบันเทิง และคลายเครียด มีความต้องการมากที่สุดรองลงมาคือ กิจกรรมที่คั่นคว้าเรียนรู้ กิจกรรมทางสังคม และกิจกรรมงานอดิเรก และพบว่าลักษณะผู้ใช้บริการนั้นมีความสัมพันธ์ต่อพื้นที่สำหรับกิจกรรมเสริม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 สามารถสรุปเป็นตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่เล่นกีฬา กับลักษณะผู้ใช้บริการดังนี้

ตารางที่ 5.4

สรุปความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่สำหรับกิจกรรมเสริมกับลักษณะผู้ใช้บริการ

ลำดับ	พื้นที่สำหรับกิจกรรมเสริม	ลักษณะผู้ใช้บริการ						
		เพศ		อายุ		รายได้		
		ชาย	หญิง	ต่ำกว่า 18 ปี	19 – 30 ปี	สูงกว่า 31 ปี	น้อยกว่า 10000 บาท	มากกว่า 10000 บาท
1	กิจกรรมเพื่อความบันเทิงคลายเครียด							
2	กิจกรรมที่คั่นคว้าเรียนรู้							
3	กิจกรรมทางสังคม		✓					✓
4	กิจกรรมงานอดิเรก		✓			✓		✓

จากการศึกษาประเด็นดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ผู้ใช้บริการศูนย์การกีฬานั้นต้องการกิจกรรมที่ช่วยให้เกิดความผ่อนคลายความเครียด และได้เพิ่มพูนความรู้ โดยพื้นที่สำหรับส่งเสริมกิจกรรมกีฬานั้นควรเตรียมพื้นที่ เช่น โรงภาพยนตร์ ร้านค้าอุปกรณ์กีฬา ร้านค้าอินเทอร์เน็ต โรงเรียนสอนภาษาหรือกวดวิชา และพื้นที่รองรับการถ่ายทอดสดกีฬานัดสำคัญ ๆ เพราะพื้นที่เหล่านี้สามารถที่จะตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการและเพิ่มรายได้ให้กับศูนย์การกีฬา ส่วนพื้นที่สำหรับกิจกรรมเสริมในศูนย์การกีฬาที่มีลักษณะของผู้ใช้บริการเป็นเพศหญิง วัยผู้ใหญ่และมีรายได้มากนั้น ควรมีพื้นที่ เช่น ร้านค้าสำหรับกิจกรรมงานอดิเรก และมีพื้นที่สำหรับการพบปะทางสังคม (meeting space) ไว้ในพื้นที่ส่วนดังกล่าว การเพิ่มพื้นที่ใช้สอยเหล่านี้ลงไปในอาคารศูนย์การกีฬานั้นควรคำนึงถึงการบริหารจัดการทรัพยากรอาคารที่ตามมาด้วย แต่การเพิ่มพื้นที่ใช้สอยเหล่านี้จะ

สามารถดึงดูดให้ผู้ให้บริการเข้ามาใช้บริการมากขึ้น และไม่ได้มองศูนย์การกีฬว่าเป็นเพียงสถานที่เล่นกีฬาเท่านั้น

5.4 สรุปความเหมาะสมของการสำรวจภายในศูนย์การกีฬา

การสรุปผลความเหมาะสมของการสำรวจภายในศูนย์การกีฬา นั้นสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเด็นได้แก่ สรุปความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรกับวิธีการเข้าถึง และสรุปความเหมาะสมของการสำรวจภายในศูนย์การกีฬาโดยมีรายละเอียดดังนี้

5.4.1 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรกับการเข้าถึง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ พบว่าโดยรวมนั้นผู้ให้บริการศูนย์การกีฬาเข้าถึงศูนย์การกีฬาด้วยวิธีการเดินมากที่สุด และเมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรของศูนย์การกีฬากับลักษณะผู้ให้บริการ ด้วยสถิติ Chi-square ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า เพศ อายุ และรายได้ของผู้ให้บริการมีความสัมพันธ์กับลักษณะการเข้าถึง โดยมีค่า p-value เท่ากับ 38.6 40.2 และ 89.4 ตามลำดับและสามารถสรุปได้ตารางที่ 5.5

ตารางที่ 5.5

สรุปวิธีการเข้าถึงศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานคร

ลำดับ	พื้นที่เล่นกีฬา	ลักษณะผู้ให้บริการ						
		เพศ		อายุ			รายได้	
		ชาย	หญิง	ต่ำกว่า 18 ปี	19 -30 ปี	สูงกว่า 31 ปี	น้อยกว่า 10,000 บาท	มากกว่า 10,000 บาท
1	เดิน	✓	✓	✓	✓		✓	✓
2	รถยนต์		✓			✓		✓
3	รถมอเตอร์ไซด์	✓			✓		✓	

ดังนั้นการออกแบบศูนย์การกีฬานั้นควรออกแบบให้มีพื้นที่สำหรับจอดรถจักรยานยนต์ ด้วยเนื่องจากศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานครนั้นมีผู้ให้บริการ เพศชาย อายุระหว่าง 19 ถึง 30 ปี และรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท เป็นผู้ให้บริการหลักของศูนย์การกีฬาในปัจจุบัน เพราะฉะนั้นการ

ออกแบบพื้นที่ใช้สอยของศูนย์การกีฬาควรคำนึงถึงวิธีการเข้าถึงของผู้ใช้บริการให้สอดคล้องกับลักษณะประชากรของพื้นที่ที่ทำการออกแบบ และพื้นที่ใช้สอยของศูนย์การกีฬาด้วยเช่นกัน

5.4.2 สรุปความเหมาะสมของลักษณะการสัญจรภายในศูนย์การกีฬา

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการออกแบบศูนย์การกีฬา 2 ท่าน สามารถสรุปได้ว่าการสัญจรภายในศูนย์การกีฬานั้นควรเป็นแบบผสม เพราะศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานครมีผู้ใช้บริการและพื้นที่ใช้สอยอาคารที่หลากหลาย โดยและสามารถสรุปความเหมาะสมของลักษณะการสัญจรภายในศูนย์การกีฬาได้ดังตารางดังนี้

ตารางที่ 5.6

สรุปความเหมาะสมของลักษณะการสัญจรภายในศูนย์การกีฬา

การสัญจรภายในศูนย์การกีฬา	ขนาดศูนย์การกีฬา	การเข้าถึงพื้นที่ใช้สอย	ลักษณะประชากร
สัญจรแบบเปิด	ใหญ่	ง่าย	เพศชาย รายได้น้อย
สัญจรแบบปิด	เล็ก	ยาก	รายได้มาก

การออกแบบการสัญจรนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งในการออกแบบศูนย์การกีฬา เนื่องจากทางสัญจรนั้นกำหนดการเข้าถึงของลักษณะประชากรเพื่อเข้าสู่พื้นที่ใช้สอยของศูนย์การกีฬาและช่วยให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าใช้งานศูนย์การกีฬาอย่างสะดวกและเป็นสัดส่วน สามารถที่จะช่วยลดปัญหาความไม่ปลอดภัยต่อร่างกายและทรัพย์สิน ในศูนย์การกีฬาของกรุงเทพมหานคร ส่งผลให้ผู้ใช้บริการเพศหญิงและผู้สูงอายุไม่เข้ามาใช้บริการศูนย์การกีฬาดังที่ สุภาภรณ์ ประมุขมัย (2543) ได้กล่าวไว้ ดังนั้นการออกแบบทางสัญจรภายในศูนย์การกีฬานั้นจึงควรออกแบบให้สอดคล้องกับลักษณะประชากรและการบริหารจัดการของศูนย์การกีฬานั้น ๆ

5.5 สรุปผลความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศูนย์การกีฬา

การสรุปผลความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศูนย์การกีฬา เพื่อสรุปเป็นแนวทางในการบริหารจัดการศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ

ศูนย์การกีฬา กลุ่มตัวอย่าง ใน 3 ประเด็น ได้แก่ ความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการพื้นที่ศูนย์การกีฬา ความพึงพอใจต่อการดูแลลักษณะทางกายภาพ และความพึงพอใจต่อการให้บริการ เพื่อนำไปปรับปรุงการบริหารจัดการศูนย์การกีฬาของกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปในแต่ละประเด็นได้ดังนี้

5.5.1 สรุปความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการพื้นที่ศูนย์การกีฬา

การศึกษาเรื่องความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการพื้นที่ศูนย์การกีฬา สามารถจำแนกรายละเอียดในประเด็นดังกล่าวได้ 6 ประเด็น ได้แก่ ความเพียงพอต่อพื้นที่เล่นกีฬา ความเพียงพอต่อพื้นที่เปลี่ยนเครื่องแต่งตัว ความเพียงพอต่อห้องน้ำ ความสะดวกในการเข้าถึงห้องน้ำ ความเพียงพอต่อเครื่องกีดน้ำหรือร้านค้า และความเพียงพอต่ออุปกรณ์การเล่นกีฬา จากการแจกแบบสอบถามถึงจำนวน 402 ฉบับ ในศูนย์การกีฬา 3 ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย – ญี่ปุ่น) ศูนย์กีฬาวชิรเบญญทัศ และศูนย์เยาวชนลุมพินี แล้วนำมาวิเคราะห์ความแปรปรวนโดยใช้สถิติ one way ANOVA พบว่าผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยที่มีผลทำให้ความพึงพอใจของแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ความเพียงพอต่อพื้นที่เล่นกีฬา ความเพียงพอต่อพื้นที่เปลี่ยนเครื่องแต่งตัว ความเพียงพอต่อห้องน้ำ ความสะดวกในการเข้าถึงห้องน้ำ

ในปัจจัยเรื่องความเพียงพอต่อพื้นที่เล่นกีฬา สามารถสรุปได้ว่า ศูนย์การกีฬาควรเพิ่มเวลาการเปิดให้บริการมากขึ้น โดยให้บริการตั้งแต่ 6.00 ถึง 24.00 น. เพื่อให้สามารถมีผู้ใช้บริการได้เพิ่มมากขึ้นในปริมาณพื้นที่เท่าเดิม เนื่องจากการสังเกตและเข้าร่วมเล่นกีฬาในลานกีฬาของกรุงเทพมหานครนั้นพบว่า มีผู้มาใช้บริการศูนย์การกีฬาจนถึงเวลาประมาณ 2.00 น. ดังนั้นจึงควรที่จะขยายเวลาในการให้บริการ และจะสังเกตได้ว่าแม้ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย – ญี่ปุ่น) นั้นมีขนาดใหญ่กว่าศูนย์กีฬาวชิรเบญญทัศ แต่จากการวิเคราะห์ความแตกต่างของความพึงพอใจพบว่า มีค่าความพึงพอใจน้อยกว่า เนื่องมาจากกิจกรรมกีฬา บางชนิดผู้ใช้บริการไม่ได้ให้ความสนใจเท่าที่ควรส่งผลให้ผู้ใช้บริการแย่งกันใช้เฉพาะกิจกรรมที่ผู้ใช้บริการสนใจ ดังนั้นจึงควรออกแบบพื้นที่เล่นกีฬาให้เหมาะสมกับปริมาณที่ลักษณะประชากรให้ความสนใจ

ส่วนในปัจจัย เรื่องความเพียงพอต่อพื้นที่เปลี่ยนเครื่องแต่งตัว ความเพียงพอต่อห้องน้ำ และความสะดวกในการเข้าถึงห้องน้ำ สามารถสรุปได้ว่าควรออกแบบมีพื้นที่ห้องน้ำหรือห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวที่อยู่ในพื้นที่เดียวกับพื้นที่เล่นกีฬา เนื่องจากการสำรวจพื้นที่พบว่า ศูนย์เยาวชนลุมพินีนั้นมีพื้นที่ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวอยู่บริเวณเดียวกับพื้นที่สำหรับกิจกรรมกีฬาดังนั้น

ผู้ให้บริการจึงมีความรู้ดีกว่าสามารถเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวได้สะดวก แตกต่างกับศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย - ญี่ปุ่น) และศูนย์กีฬาวชิรเบญจทัศที่ให้บริการพื้นที่เปลี่ยนเครื่องแต่งตัว เฉพาะบางพื้นที่เล่นกีฬาเท่านั้น และควรออกแบบให้มีเพียงพอต่อปริมาณการใช้งานของผู้ใช้บริการ รวมถึงควรดูแลพื้นที่ดังกล่าวให้มีสภาพดีอยู่เสมอโดยการจ้างบริษัทดูแลรักษาความสะอาดเฉพาะ พื้นที่ดังกล่าว เนื่องจากการสำรวจพื้นที่ศูนย์การกีฬาทั้ง 3 ศูนย์ พบว่ามีห้องน้ำที่ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน รวมทั้งห้องน้ำนั้นอยู่ในสภาพที่ชำรุดเสียหายและไม่สะอาด และห้องน้ำอยู่ในตำแหน่งที่สามารถ เข้าถึงได้ยากยกตัวอย่างเช่น ศูนย์กีฬาวชิรเบญจทัศนั้นมีห้องน้ำให้บริการเพียงแต่บริเวณ สระว่ายน้ำ เท่านั้นส่วนกิจกรรมอื่นใช้ห้องน้ำของทางสวนสาธารณะที่จัดไว้และอยู่ห่างจากพื้นที่เล่นกีฬา เป็นต้น

5.5.2 สรุปความพึงพอใจต่อการดูแลลักษณะทางกายภาพ

การศึกษาเรื่องความพึงพอใจต่อการดูแลลักษณะทางกายภาพ สามารถจำแนก รายละเอียดในประเด็นดังกล่าวได้ 4 ประเด็นด้วยกัน ได้แก่ สภาพพื้นที่เล่นกีฬา สภาพอุปกรณ์ กีฬา สภาพห้องน้ำและห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว และสภาพอุปกรณ์ไฟฟ้าและสุขภัณฑ์ภายในศูนย์ การกีฬา จากการแจกแบบสอบถามถึงจำนวน 402 ฉบับ ในศูนย์การกีฬา 3 ศูนย์ได้แก่ศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร ศูนย์กีฬาวชิรเบญจทัศ และศูนย์เยาวชนลุมพินี แล้วนำมาวิเคราะห์ความ แปรปรวนโดยใช้สถิติ one way ANOVA พบว่าผู้ให้บริการส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง และปัจจัยที่มีผลทำให้ความพึงพอใจของแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ สภาพพื้นที่เล่นกีฬา และสภาพห้องน้ำและห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว โดย ศูนย์การกีฬาวชิรเบญจทัศมีความพึงพอใจมากที่สุด จากการสำรวจพื้นที่พบว่าศูนย์การกีฬา ดังกล่าวใช้เทคโนโลยีบริหารจัดการคัดกรองผู้ให้บริการโดยใช้ บัตรอิเล็กทรอนิกส์ ในการเข้าใช้พื้นที่ และแบ่งห้องน้ำเฉพาะในพื้นที่เล่นกีฬา ส่งผลให้สามารถดูแลสภาพความเรียบร้อยของพื้นที่เล่น กีฬาและห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวได้เป็นอย่างดี ประกอบกับเป็นศูนย์การกีฬาที่สร้างขึ้นใหม่ส่งผล ให้สภาพของพื้นที่เล่นกีฬาและห้องน้ำยังอยู่ในสภาพที่ดีอยู่ ศูนย์การกีฬาศูนย์อื่นใช้การดูแลรักษา คัดกรองโดยใช้เจ้าหน้าที่ส่งผลให้มีความพึงพอใจที่ต่ำกว่า

5.5.3 สรุปความพึงพอใจต่อการให้บริการ

การศึกษาเรื่องความพึงพอใจต่อการดูแลลักษณะทางกายภาพ สามารถจำแนก รายละเอียดในประเด็นดังกล่าวได้ 7 ประเด็นด้วยกัน ได้แก่ จำนวนเจ้าหน้าที่ ประสิทธิภาพการ

ทำงานของเจ้าหน้าที่ ความสุภาพเรียบร้อยและมารยาทของเจ้าหน้าที่ การจัดกิจกรรมเช่นการ
เรียนการสอนกีฬา การจัดงานต่าง ๆ สถานที่ในการติดต่อ ความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อ และ
ความปลอดภัยภายในศูนย์การกีฬา จากการแจกแบบสอบถามถึงจำนวน 402 ฉบับ ในศูนย์การกีฬา 3
ศูนย์ได้แก่ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร ศูนย์กีฬาวชิรเบญจทัศ และศูนย์เยาวชนลุมพินี แล้วนำมา
วิเคราะห์ความแปรปรวนโดยใช้สถิติ one way ANOVA พบว่าผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีความพึง
พอใจอยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยที่มีผลทำให้ความพึงพอใจของแต่ละพื้นที่มีความแตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ และความสุภาพ
เรียบร้อย และมารยาทของเจ้าหน้าที่ โดยพบว่าศูนย์การกีฬาวชิรเบญจทัศใช้เจ้าหน้าที่ที่ไม่ใช่
ข้าราชการมาเป็นคนให้บริการมากกว่าศูนย์อื่นส่งผลให้ มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด จะ
สังเกตได้ว่าการที่ไม่สามารถทำให้ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจในระดับมากได้นั้นขึ้นอยู่กับ
ประสิทธิภาพการให้บริการของเจ้าหน้าที่ภายในศูนย์ การแก้ปัญหาดังกล่าวจึงควรใช้การจัดจ้าง
ผู้เชี่ยวชาญหรือบริษัทบริหารจัดการอาคารเข้ามาบริหารจัดการอาคารเนื่องจาก ข้าราชการกองการ
กีฬาของกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่นั้นเป็น อาจารย์พลศึกษาจะได้ไม่ต้องเสียเวลาในบริหารจัดการ
งานที่ไม่ใช่หน้าที่หลัก (core business) โดยให้ทำหน้าที่ในการฝึกสอนหรือจัดกิจกรรมการแข่งขัน
กีฬาให้กับประชากรในกรุงเทพมหานครแทน และทางกรุงเทพมหานครจะได้ไม่ต้องรับภาระในการจัด
จ้างข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในการดูแลรักษาอาคารด้วยตนเองและได้ประสิทธิภาพในการให้บริการ
ที่ดีขึ้นอีกระดับหนึ่ง อีกทั้งยังสามารถควบคุมดูแลได้ง่ายกว่าและหาผู้รับผิดชอบในกรณีที่ทำผิดได้
ง่ายอีกด้วย

5.6 สรุปแนวทางการออกแบบศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานคร

จากปัญหาของกรุงเทพมหานครในเรื่องการจัดหาการหาสถานที่ก่อสร้างศูนย์การกีฬา
เนื่องจากกรุงเทพมหานครนั้นไม่สามารถวางแผนหาสถานที่ก่อสร้างได้ด้วยตนเองเนื่องจากไม่มี
งบประมาณในการเวียนคืนที่ดิน โดยพื้นที่ก่อสร้างต่าง ๆ ส่วนมากได้มาจากการบริจาคพื้นที่ของ
เอกชน หรือการย้ายออกไปบริเวณชานเมืองของพื้นที่หน่วยงานราชการ (อุษา มาศสถิตย์, สัมภาษณ์,
2549) ดังนั้นเมื่อทางกรุงเทพมหานครหาสถานที่ในการก่อสร้างได้ จึงควรพิจารณาดังนี้

พิจารณานาขนาดของพื้นที่เป็นอันดับแรกแล้วค่อยวิเคราะห์ลักษณะประชากรในพื้นที่
โดยรอบโดยศึกษาลักษณะประชากรจากวัดมีให้บริการ โดยมีระยะประมาณ 4.5 ถึง 6.5 กิโลเมตร
เป็นสำคัญ โดยขนาดพื้นที่ที่หามาได้นั้น โดยเฉลี่ยสามารถแบ่งได้เป็น 3 ขนาดคือ ขนาดใหญ่พื้นที่

100,000 ตารางเมตร ขนาดกลางพื้นที่ประมาณ 40,000 ตารางเมตร และขนาดเล็ก พื้นที่ประมาณ 4,000 ตารางเมตร แล้วค่อยพิจารณาพื้นที่ใช้สอยในศูนย์การค้ากีฬา โดยควรพิจารณาพื้นที่ใช้สอยในศูนย์การค้ากีฬาแต่ละขนาดดังนี้

1. ศูนย์การค้ากีฬาขนาดใหญ่ พื้นที่เล่นกีฬาควรจะมีครบทั้ง 8 แบบ และพิจารณาลักษณะประชากรในพื้นที่ที่รัศมีให้บริการครอบคลุมไปถึง ว่ามีลักษณะประชากรแบบใด แล้วให้ความสำคัญกับพื้นที่เล่นกีฬาที่ผู้ใช้บริการต้องการ

2. ศูนย์การค้ากีฬาขนาดกลาง พื้นที่เล่นกีฬาที่จำเป็นต้องมีคือ สระว่ายน้ำ และสนามกีฬาในร่ม กีฬาที่ต้องใช้อุปกรณ์ เนื่องจาก 2 สนามกีฬานี้ สามารถเพิ่มสมรรถภาพและผ่อนคลายความเครียดที่เกิดจากการเล่นกีฬาของนักกีฬาได้ทุกชนิดกีฬา แล้วพิจารณาพื้นที่ของศูนย์ว่ามีความพอเพียงกับพื้นที่มากน้อยเพียงใด โดยเลือกพื้นที่เล่นกีฬาจากความต้องการของลักษณะผู้ใช้บริการในพื้นที่ หรือควรมีพื้นที่เล่นกีฬาในร่ม กีฬาประเภททีม และพื้นที่เล่นกีฬากลางแจ้งขนาดเล็ก เนื่องจากทั้ง 2 พื้นที่ เป็นกิจกรรมกีฬาที่สามารถเล่นได้ทุกเพศทุกวัย และสามารถใช้ได้ในพื้นที่จำกัด

3. ศูนย์การค้ากีฬาขนาดเล็ก เนื่องจากมีพื้นที่ที่จำกัดควรกำหนดต้องการให้ศูนย์การค้ากีฬาว่าจะให้มีหน้าที่อะไร โดยสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท (1) เพื่อนันทนาการ กิจกรรมกีฬา ควรที่จะมีสนามกีฬาในร่มประเภททีม หรือพื้นที่เล่นกีฬาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการในรัศมีให้บริการของศูนย์การค้ากีฬา (2) เพื่อกิจกรรมกีฬาเฉพาะ ควรที่จะเลือกสนามเฉพาะสำหรับกิจกรรมที่ต้องการ และมีสนามกีฬาในร่มที่ใช้อุปกรณ์ เพราะสามารถเพิ่มสมรรถภาพของนักกีฬาได้ทุกชนิดกีฬา

ข้อสรุปดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดพื้นที่ใช้สอยของศูนย์การค้ากีฬาในกรุงเทพมหานครแต่ กรุงเทพมหานครนั้นควรมีแผนการออกแบบศูนย์การค้ากีฬาของกรุงเทพมหานครในแต่ละพื้นที่ไว้เบื้องต้น ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานครสู่เมืองน่าอยู่ โดยพิจารณาจากลักษณะประชากรของกลุ่มเขตตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานครสู่เมืองน่าอยู่ดังตารางที่ 5.7 แล้วนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับความต้องการทางด้านองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมของศูนย์การค้ากีฬา ที่ประกอบได้ด้วยเรื่อง แนวคิด พื้นที่ใช้สอยอาคาร และทางสัญจร แล้วสรุปเป็นแนวทางการออกแบบศูนย์การค้ากีฬาของกรุงเทพมหานครได้เบื้องต้น ซึ่งสามารถสรุปเป็นแนวทางในการออกแบบศูนย์การค้ากีฬาได้ทั้งหมด 4 แนวทาง ได้แก่ 1) แนวทางการออกแบบศูนย์การค้ากีฬาสำหรับกลุ่มเขตที่ 1 (กลุ่มรัตนโกสินทร์) และกลุ่มเขตที่ 6 (กลุ่มตากสิน) 2) แนวทางการออกแบบศูนย์การค้ากีฬาสำหรับกลุ่มเขตที่ 2 (กลุ่มลุมพินี) กลุ่มเขตที่ 3 (กลุ่มวิภาวดี) กลุ่มเขตที่ 4 (กลุ่มเจ้าพระยา) และกลุ่มเขตที่ 5 (กลุ่มธนบุรี) 3) แนวทางการออกแบบศูนย์การค้ากีฬาสำหรับกลุ่มเขตที่ 7 (กลุ่มพระนครเหนือ) กลุ่มเขต

ที่ 8 (กลุ่มบุรพา) และกลุ่มเขตที่ 10 (กลุ่มศรีนครินทร์) 4) แนวทางการออกแบบศูนย์การกีฬาสำหรับกลุ่มเขตที่ 9 (กลุ่มสุวินทวงศ์) กลุ่มเขตที่ 11 (กลุ่มมหาสวัสดิ์) และกลุ่มเขตที่ 12 (กลุ่มสนามชัย) โดยในแต่ละกลุ่มมีรายละเอียดดังนี้

1. แนวทางการออกแบบศูนย์การกีฬาสำหรับกลุ่มเขตที่ 1 (กลุ่มรัตนโกสินทร์) และกลุ่มเขตที่ 6 (กลุ่มตากสิน) ทั้ง 2 กลุ่มเขตนี้มีแผนในการพัฒนาให้เป็นพื้นที่ทางด้านเศรษฐกิจ โดยวางแผนให้เป็นบริเวณที่มีการประกอบกิจกรรมทางด้าน ธุรกิจ พาณิชยกรรม และ สถานที่ราชการ ทำให้ลักษณะของผู้ที่เข้ามาใช้บริการสามารถมาได้จากพื้นที่อื่น และส่งผลต่อรายได้ของผู้เข้ามาใช้บริการในบริเวณนี้จะต้องมีรายได้มาก ประกอบกับการที่พื้นที่ดังกล่าวมีอัตราการเกิดน้อยและมีพื้นที่ว่างเหลือไม่มาก ลักษณะผู้ใช้บริการเป็นวัยทำงานช่วงอายุประมาณ 35 ถึง 45 ปี ดังนั้นศูนย์การกีฬาในกลุ่มนี้ควรออกแบบให้ เป็นศูนย์การกีฬารขนาดเล็ก มีภาพลักษณ์ที่ดูทันสมัย และกลมกลืนกับธรรมชาติในเวลาเดียวกันรวมถึงนำเอาองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมในบริเวณรอบเข้ามาสร้างภาพลักษณ์ให้เกิดความรู้สึกรักในสถานที่ (Topophilia) รวมทั้งการออกแบบให้มีบรรยากาศที่กลมกลืนกับธรรมชาติ สว่าง เปิดโล่ง ดูโอโง่งกว้างใหญ่และสร้างความเป็นส่วนตัวให้กับคนที่เป็นสมาชิกศูนย์การกีฬา ส่วนพื้นที่ใช้สอยภายในอาคารนั้นควรให้ความสำคัญกับการออกแบบให้พื้นที่เล่นกีฬา ประเภทสนามกีฬาในร่ม ประเภททีม สนามกีฬาในร่มที่ต้องใช้อุปกรณ์ และสนามกีฬาในร่ม กีฬาประเภทเดี่ยว และพื้นที่สำหรับกิจกรรมเสริมนั้นพบว่า ควรมีกิจกรรมพื้นที่สำหรับกิจกรรมเสริม ทั้ง 4 แบบ และควรให้ความสำคัญกับพื้นที่กิจกรรมเสริม บันเทิงและคลายเครียด ค้นคว้าหาความรู้ และกิจกรรมงานอดิเรก และทางสัณยธรควรพื้นที่การสัณยธรแบบปิดมากกว่าพื้นที่การสัณยธรแบบเปิดดังตารางที่ 5.8

ตารางที่ 5.7

สรุปลักษณะผู้ใช้บริการของกลุ่มเขตตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานครสู่เมืองน่าอยู่

กลุ่มเขตตามแผนพัฒนา กรุงเทพมหานครสู่เมืองน่าอยู่	ลักษณะผู้ใช้บริการ			
	จำนวนเพศชาย และหญิง	อัตราการเกิดเทียบกับ เมื่อ 10 ปีก่อน	ช่วงอายุส่วนใหญ่ของ ประชากร	ความหนาแน่น ประชากร
กลุ่ม กท1 (กลุ่มรัตนโกสินทร์)	ใกล้เคียงกัน	น้อยกว่า	ช่วง 40 ถึง 45 ปี	มากที่สุด
กลุ่ม กท2 (กลุ่มลุมพินี)	ใกล้เคียงกัน	น้อยกว่า	ช่วง 20 ถึง 50 ปี	ปานกลาง
กลุ่ม กท3 (กลุ่มวิภาวดี)	ใกล้เคียงกัน	น้อยกว่า	ช่วง 20 ถึง 50 ปี	ปานกลาง
กลุ่ม กท4 (กลุ่มเจ้าพระยา)	ใกล้เคียงกัน	น้อยกว่า	ช่วง 20 ถึง 50 ปี	ปานกลาง
กลุ่ม กท5 (กลุ่มกรุงธนบุรี)	ใกล้เคียงกัน	น้อยกว่า	ช่วง 20 ถึง 50 ปี	ปานกลาง
กลุ่ม กท6 (กลุ่มตากสิน)	ใกล้เคียงกัน	น้อยกว่า	ช่วง 30 ถึง 45 ปี	ปานกลาง

ตารางที่ 5.7 (ต่อ)

กลุ่มเขตตามแผนพัฒนา กรุงเทพมหานครคู่มือเมืองน่าอยู่	ลักษณะผู้ให้บริการ			
	จำนวนเพศชาย และหญิง	อัตราการเกิดเทียบกับ เมื่อ 10 ปีก่อน	ช่วงอายุส่วนใหญ่ของ ประชากร	ความหนาแน่น ประชากร
กลุ่ม กท7 (กลุ่มพระนครเหนือ)	ใกล้เคียงกัน	น้อยกว่า	ช่วง 30 ถึง 45 ปี	น้อย
กลุ่ม กท8 (กลุ่มบูรพา)	ใกล้เคียงกัน	น้อยกว่า	ช่วง 30 ถึง 45 ปี	น้อย
กลุ่ม กท9 (กลุ่มสุวินทวงศ์)	ใกล้เคียงกัน	มากกว่า	ช่วง 35 ถึง 40 ปี	น้อยที่สุด
กลุ่ม กท10 (กลุ่มศรีนครินทร์)	ใกล้เคียงกัน	น้อยกว่า	ช่วง 35 ถึง 40 ปี	น้อย
กลุ่ม กท11 (กลุ่มมหาสวัสดิ์)	ใกล้เคียงกัน	มากกว่า	ช่วง 30 ถึง 45 ปี	น้อย
กลุ่ม กท12 (กลุ่มสนามชัย)	ใกล้เคียงกัน	มากกว่า	ช่วง 30 ถึง 45 ปี	น้อย

ตารางที่ 5.8

สรุปแนวทางการออกแบบศูนย์การกีฬาสำหรับกลุ่มเขตที่ 1 และกลุ่มเขตที่ 6

ขนาดของ ศูนย์การ กีฬา	แนวคิด (concept)		พื้นที่ใช้สอย (function)		การสัญจร ภายใน อาคาร (circulation)
	ภาพลักษณ์	บรรยากาศ	พื้นที่เล่นกีฬา	พื้นที่สำหรับกิจกรรมเสริม	
ขนาดเล็ก	กลมกลืนธรรมชาติ ทันสมัย มีเอกลักษณ์พื้นที่ มีเอกลักษณ์พื้นที่	กลมกลืนธรรมชาติ สว่าง เปิดโล่ง กว้างใหญ่ ผู้คนพลุกพล่าน	ควรเป็นสนามกีฬาที่ใช้พื้นที่น้อย สนามกีฬาในร่มประเภท ทีม สนามกีฬาในร่มที่ต้องใช้อุปกรณ์ สนามกีฬาในร่มประเภท เดี่ยว	ความบันเทิงคลายเครียด ค้นคว้าหาความรู้ กิจกรรมทางสังคม กิจกรรมงานอดิเรก	พื้นที่การ สัญจรควร เป็นแบบปิด มากกว่าพื้นที่ การสัญจร แบบเปิด

2. แนวทางการออกแบบศูนย์การกีฬาสำหรับกลุ่มเขตที่ 2 (กลุ่มลุมพินี) กลุ่มเขตที่ 3 (กลุ่มวิภาวดี) กลุ่มเขตที่ 4 (กลุ่มเจ้าพระยา) และกลุ่มเขตที่ 5 (กลุ่มธนบุรี) ทั้ง 4 กลุ่มเขตนี้มีแผนพัฒนาให้เป็นแหล่งเศรษฐกิจ การค้า การจ้างงาน พาณิชยกรรม ซึ่งเป็นพื้นที่ที่เปรียบเสมือนหัวใจและศูนย์กลางความเจริญของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งความหนาแน่นของประชากรอยู่ในระดับปานกลาง ส่งผลให้ยังพอมีพื้นที่เหลือจากการย้ายออกของหน่วยงานราชการ เช่น พื้นที่โรงงานยาสูบ พื้นที่ท่าเรือคลองเตย และพื้นที่บริเวณบึงมักกะสัน รวมทั้งอายุของลักษณะประชากรที่หลากหลายในพื้นที่ดังกล่าวที่มี ช่วงอายุตั้งแต่ 20 ปีจนถึง 50 ปี ดังนั้นศูนย์การกีฬาเหล่านี้ควรออกแบบให้เป็นศูนย์การกีฬาขนาดกลางหรือขนาดใหญ่ขึ้นอยู่กับพื้นที่ที่สามารถหาได้ มีภาพลักษณ์ที่ภาพลักษณ์ที่ดูทันสมัย และกลมกลืนกับธรรมชาติในเวลาเดียวกันรวมถึงนำเอา

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมในบริเวณโดยรอบเข้ามาสร้างภาพลักษณ์ให้เกิดความรู้สึกรักในสถานที่ รวมทั้งการออกแบบให้มีบรรยากาศที่กลมกลืนกับธรรมชาติ สว่าง เปิดโล่ง ดูโอ่โถงกว้างใหญ่ ส่วนพื้นที่ใช้สอยภายในอาคารนั้นออกแบบให้มีพื้นที่เล่นกีฬาควมมีทั้งหมด 8 แบบ โดยเน้นให้มีสระว่ายน้ำ และพื้นที่สำหรับกิจกรรมเสริมที่พบว่า ควรมีกิจกรรมพื้นที่สำหรับกิจกรรมเสริมทั้ง 4 แบบ และทางสัจจะควรเป็นสัจจะแบบปิดมากกว่าพื้นที่การสัจจะแบบเปิด

ตารางที่ 5.9

สรุปแนวทางการออกแบบศูนย์การกีฬาสำหรับกลุ่มเขตที่ 2 กลุ่มเขตที่ 3
กลุ่มเขตที่ 4 และกลุ่มเขตที่ 5

ขนาดของ ศูนย์การ กีฬา	แนวคิด (concept)		พื้นที่ใช้สอย (function)		การสัจจะ ภายในอาคาร (circulation)
	ภาพลักษณ์	บรรยากาศ	พื้นที่เล่นกีฬา	พื้นที่สำหรับกิจกรรมเสริม	
ขนาดใหญ่ และขนาด กลาง สร้างใหม่	กลมกลืนธรรมชาติ ทันสมัย มีเอกลักษณ์พื้นที่ เปิดโล่ง	กลมกลืนธรรมชาติ สว่าง เปิดโล่ง กว้างใหญ่	สนามกีฬาทั้ง 8 แบบ เน้นที่สระว่ายน้ำ	ความบันเทิงคลายเครียด ค้นคว้าหาความรู้ กิจกรรมทางสังคม กิจกรรมงานอดิเรก	พื้นที่การสัจจะ ควรเป็นแบบ ปิด มากกว่า พื้นที่การสัจจะ แบบเปิด

3. แนวทางการออกแบบศูนย์การกีฬาสำหรับกลุ่มเขตที่ 7 (กลุ่มพระนครเหนือ) กลุ่มเขตที่ 8 (กลุ่มบวรพา) และกลุ่มเขตที่ 10 (กลุ่มศรีนครินทร์) ทั้ง 3 กลุ่มเขตนี้มีแผนพัฒนาให้เป็นแหล่งที่พักอาศัย รองรับการพัฒนาตัวของเมือง และเป็นแหล่งรองรับแรงงานของกรุงเทพมหานคร ดังนั้นทางกรุงเทพมหานครจึงควรให้ความสำคัญในการวางแผนพัฒนาสาธารณประโยชน์ไปควบคู่กับการขยายตัวของเมือง จึงควรมีศูนย์การกีฬาในทุก ๆ ขนาด ตามแต่ที่กรุงเทพมหานครจะสามารถจัดสรรพื้นที่ได้ เพื่อรองรับการพัฒนาของเมืองในระยะอันใกล้ ประกอบกับช่วงอายุของคนบริเวณนี้อยู่ในช่วง 30 ถึง 45 ปี รวมถึงรายได้ของลักษณะประชากรที่ที่พักอาศัยเดิม มีการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นที่พื้นที่เพื่อการเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และที่อยู่ของแหล่งแรงงานทำให้รายได้ของลักษณะประชากรในบริเวณดังกล่าวมีรายได้้น้อยมากกว่าผู้ที่มีรายได้มาก และอัตราการเกิดของประชากรในกลุ่มเขตนี้มีน้อยกว่าเมื่อ 10 ปีก่อน ส่งผลไปยังการออกแบบศูนย์การกีฬานั้นควรมีภาพลักษณ์ที่ภาพลักษณ์ที่ดูทันสมัย และกลมกลืนกับธรรมชาติในเวลาเดียวกัน ส่วนบรรยากาศภายในศูนย์การกีฬานั้นควรมีความเป็นธรรมชาติมี สว่าง เปิดโล่ง และสร้างบรรยากาศให้ผู้ใช้บริการสามารถที่จะมีปฏิสัมพันธ์ผู้อื่น และบรรยากาศที่มีผู้คนพลุกพล่าน รวมทั้งพื้นที่ใช้

สอยภายในอาคารนั้นควรออกแบบให้พื้นที่เล่นกีฬา มี สนามกีฬาทั้ง 8 แบบ โดยเน้นที่สระว่ายน้ำ ส่วนพื้นที่สำหรับกิจกรรมเสริมนั้นควรที่จะมีพื้นที่ เพื่อความบันเทิงคลายเครียด คั่นคว่ำเรียนรู้ และ กิจกรรมงานอดิเรกสำหรับผู้สูงอายุ เป็นต้น ดังตารางที่ 5.10

ตารางที่ 5.10

สรุปแนวทางการออกแบบศูนย์การกีฬาสำหรับกลุ่มเขตที่ 7 กลุ่มเขตที่ 8 และกลุ่มเขตที่ 10

ขนาดของศูนย์การกีฬา	แนวคิด (concept)		พื้นที่ใช้สอย (function)		การสัญจรภายในอาคาร (circulation)
	ภาพลักษณ์	บรรยากาศ	พื้นที่เล่นกีฬา	พื้นที่สำหรับกิจกรรมเสริม	
ควรที่จะมีทุกขนาดเพื่อรองรับการขยายตัวของเมือง	กลมกลืนธรรมชาติ ทันสมัย	กลมกลืนธรรมชาติ สว่าง เปิดโล่ง ผู้คนพลุกพล่าน	สนามกีฬาทั้ง 8 แบบ เน้นที่สระว่ายน้ำ	ความบันเทิงคลายเครียด คั่นคว่ำหาความรู้ กิจกรรมงานอดิเรกเพื่อผู้สูงอายุ	พื้นที่การสัญจรควรเป็นแบบปิดมากกว่าพื้นที่การสัญจรแบบเปิด

4. แนวทางการออกแบบศูนย์การกีฬาสำหรับกลุ่มเขตที่ 9 (กลุ่มสุวินทวงศ์) กลุ่มเขตที่ 11 (กลุ่มมหาสวัสดิ์) และกลุ่มเขตที่ 12 (กลุ่มสนามชัย) ทั้ง 3 กลุ่มเขตนี้มีแผนที่จะพัฒนาให้เป็นพื้นที่เกษตรกรรม อุตสาหกรรม ผสมผสานกับที่อยู่อาศัย ส่งผลให้ลักษณะของผู้ใช้บริการในพื้นที่ดังกล่าวนี้มีรายได้ค่อนข้างมากกว่ามีรายได้มาก ประกอบกับอัตราการเกิดของประชากรในพื้นที่กลุ่มเขตดังกล่าวนี้มีจำนวนมากกว่าเมื่อ 10 ปีก่อน ส่งผลให้ศูนย์การกีฬาควรที่จะออกแบบเพื่อรองรับเยาวชนที่มีจำนวนมากขึ้นในอีก 10 ปีข้างหน้า รวมไปถึงในกลุ่มเขต นี้ยังมีช่วงอายุของประชากรส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 30 ถึง 45 ปี ดังนั้นแนวทางในการออกแบบของพื้นที่ในกลุ่มเขต ส่งผลให้การออกแบบศูนย์การกีฬานั้นควรที่จะมี มีภาพลักษณ์ที่ภาพลักษณ์ที่ดูทันสมัย และกลมกลืนกับธรรมชาติในเวลาเดียวกัน ส่วนบรรยากาศภายในศูนย์การกีฬานั้นควรมีความเป็นธรรมชาติมี สว่าง เปิดโล่ง และเป็นบรรยากาศที่สร้างบรรยากาศให้ผู้ใช้บริการสามารถที่จะมีปฏิสัมพันธ์ผู้อื่น และมีผู้คนพลุกพล่าน รวมทั้งพื้นที่ใช้สอยภายในอาคารนั้นควรที่จะออกแบบให้พื้นที่เล่นกีฬาทั้ง 8 แบบ โดยเน้นให้มีสระว่ายน้ำและสนามกีฬาขนาดใหญ่ ส่วนพื้นที่สำหรับกิจกรรมเสริมนั้นควรที่จะมีพื้นที่ เพื่อความบันเทิงคลายเครียด คั่นคว่ำเรียนรู้ และกิจกรรมงานอดิเรกสำหรับผู้สูงอายุ เป็นต้น ดังตารางที่ 5.11

ตารางที่ 5.11

สรุปแนวทางการออกแบบศูนย์การกีฬาสำหรับกลุ่มเขตที่ 9 กลุ่มเขตที่ 11 และกลุ่มเขตที่ 12

ขนาดของ ศูนย์การ กีฬา	แนวคิด (concept)		พื้นที่ใช้สอย (function)		การสัญจร ภายในอาคาร (circulation)
	ภาพลักษณ์	บรรยากาศ	พื้นที่เล่นกีฬา	พื้นที่สำหรับกิจกรรมเสริม	
ควรที่จะมี ทุกขนาด เพื่อรองรับ การขยายตัว ของเมือง	กลมกลืนธรรมชาติ ทันสมัย	กลมกลืนธรรมชาติ สว่าง เปิดโล่ง ผู้คนพลุกพล่าน	สนามกีฬาทั้ง 8 แบบ เน้นที่สระว่ายน้ำ เน้นสนามกีฬา กลางแจ้งขนาดใหญ่	ความบันเทิงคลายเครียด ค้นคว้าหาความรู้ กิจกรรมงานอดิเรกเพื่อ ผู้สูงอายุ	พื้นที่การสัญจร ควรเป็นแบบ ปิด มากกว่า พื้นที่การสัญจร แบบเปิด

5.7 สรุปแนวทางการบริหารจัดการศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานคร

จากการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศูนย์การกีฬาใน 4 ประเด็น ได้แก่ ความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการพื้นที่ ความพึงพอใจต่อการดูแลรักษาลักษณะกายภาพ และความพึงพอใจต่อการให้บริการทั่วไป สามารถสรุปได้ดังนี้คือ

1. ควรเพิ่มเวลาเปิดให้บริการจากเดิม 6.00 น. ถึง 21.00 น. ให้เป็น 6.00 น. ถึง 24.00 น. ให้บริการเพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถใช้พื้นที่เล่นกีฬาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ควรปรับปรุงสภาพและตำแหน่ง ห้องน้ำและห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวให้สามารถเข้าถึงได้ง่าย และมีจำนวนที่เพียงพอต่อการใช้งานในศูนย์การกีฬา
3. ควรเพิ่มอัตราค่าใช้บริการให้สูงขึ้น โดยควรเพิ่มอัตราค่าใช้บริการให้เหมาะสมกับลักษณะประชากรที่เข้ามาใช้บริการพื้นที่ศูนย์การกีฬาให้แตกต่างกัน
4. ควรจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญหรือบริษัทบริหารจัดการอาคาร เข้ามาดูแลรักษาอาคาร ใน 5 หมวดงาน ได้แก่ งานรักษาความปลอดภัย งานดูแลความสะอาด งานบริการผู้ใช้อาคาร งานจัดการด้านวิศวกรรมระบบต่าง ๆ และงานด้านบัญชีและการเงิน โดยให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้บริหารงานในฝ่ายเทคนิคการกีฬา โดยดูแลเฉพาะเรื่องการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมภายในศูนย์การกีฬา โดยควรมีแผนผังองค์กรดังภาพที่ 5.2

ภาพที่ 5.2
แผนผังองค์กรของศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานคร

